

Дата правядзення: 12.02.2020

Удзельнікі: вучні VIII класа

Адказны: класны кіраўнік VIII класа А.М.Казак

Класная гадзіна

Тэма: Цяпло сямейнага ачага

Форма правядзення: інтэрактыўная гадзіна з элементамі «прэзентацыі свету»

Мэта: стварэнне ўмоў для вызначэння месца сям'і ў жыцці чалавека, пашырэнне паняцця "сямейны ачаг", фарміравання імкнення быць добрым сем'янінам ў дарослым жыцці .

Задачы: заахвочваць да прагназавання свайго сямейнага жыцця, да выхавання ў сабе якасцяў, неабходных для сямейнага жыцця; вызначыць ролю дзіцячага ўдзелу ў стварэнні цёплых сямейных адносін.

Абсталяванне: карткі са словамі (цярпенне, працавітасць, любоў, паразуменне, вернасць, дабрыня, дзеці, адказнасць, клопат, сумленнасць, сямейныя традыцыі, дружба, прабачэнне, разуменне, доўг, матэрыяльны дастатак, павага, самаахвяраванне, прыстойнасць); скотч, свечка.

Ход класнай гадзіны:

1 . Арганізацыйны момант. Стварэнне пазітыўнага настрою.

Гульня «Так, калі.»

Гульня дапамагае наладзіць групу на творчую працу. Вучні становяцца ў кола. Кожны прыдумвае пытанне, на якое самы верагодны адказ "не". Першы вучань выбірае любога вучня і задае яму сваё пытанне. Задача другога вучня - даць станоўчы адказ і патлумачыць яго рэалістычнасць. Напрыклад, «Ці можна з'есці дом?», «Так, калі ён з шакаладу». Пасля адказу ён задае сваё пытанне.

Настаўнік пачынае першым:

- Сёння цудоўнае надвор'е? (Так, я люблю, калі холадна)

2. Увядзенне ў тэму класнай гадзіны

Настаўнік пасля таго, як усе выкажуцца, заканчвае:

- Калі кожны чалавек хоча быць шчаслівым, то, значыць, усе мараць пра адно і тое ж? (выказванні дзяцей)

- На сталах у вас ляжаць карткі. Ваша задача выбраць 2 паняцці, якія на вашу думку асацыіруюцца са шчасцем, замацаваць іх на дошцы і растлумачыць, чаму вы так лічыце.

- Чаму ж сям'я часта асацыіруецца са шчасцем? (*У сям'і мы набываем ўяўленне пра жыццё, аб маральнасці, аб маралі, набываем гаспадарчыя навывкі; здзяйсняем першыя самастойныя ўчынкі і атрымліваем іх ацэнку; вучымся самі ацэньваць учынкі іншых і свае ўласныя*)

- Сям'я вельмі важная для кожнага чалавека. Гэта аснова грамадства, бо грамадства складаецца з сем'яў. І калі маральныя арыенціры будуць скажонныя, калі сямейныя каштоўнасці перастануць быць значнымі, то і ўсё грамадства захварэе. Жыццё змяняецца, і тыя каштоўнасці, якія раней здаваліся непарушнымі, на жаль, падвяргаюцца зменам. Паглядзіце, што можа адбыцца, калі мы зрушыць прыярытэты. Дапусцім, што для кожнага чалавека на першым месцы патрапяць не сям'я і дзеці, а кар'ера. Бо менавіта так цяпер і адбываецца. Навошта тады чалавеку заводзіць сям'ю, дзяцей - усё гэта вялікія перашкоды да дасягнення мэты. Наступствы: зніжэнне нараджальнасці, рацыяналізм замяняе сардэчнасць і міласэрнасць, любоў ператвараецца ў партнёрскія адносіны.

Чаму мы з вамі пра гэта гаворым? Вы - дзеці, і наша будучыня і будучыня краіны залежыць ад вас. І таму так важна ўжо цяпер выбраць правільныя арыенціры ў жыцці.

3. Праца з паняццямі маральнага развіцця. Трэнінг «Як будзеца хата»

Настаўнік: Давайце пабудуем дом шчасця. Што вы пакладзеце за аснову, што для вас галоўнае, а што другараднае?

Заданне групам: У вас на сталах ляжаць карткі са словамі: цярпенне, працавітасць, любоў, паразуменне, вернасць, дабрыня, дзеці, адказнасць, клопат, сумленнасць, сямейныя традыцыі, дружба, прабачэнне, разуменне, доўг, матэрыяльны дастатак, павага, самаахвяраванне, прыстойнасць.

(Дзеці будуць, тлумачачы, што ляжыць у аснове моцнага дома)

4. «Прэзентацыя свету». (Педагог прапануе зірнуць на гэтыя паняцці паволаму, адшукаць у прадмеце ўвесь спектр карысці і каштоўнасці для людзей або, падышоўшы ад зваротнага, ўявіць жыццё без гэтага прадмета. Дзеці па чарзе выказваюць свае меркаванні)

5. Работа над прыпавесцямі «Прагнаванне»

Заданне: па дадзеным пачатку працягнуць свой варыянт тэксту.

Прыпавесць «Сямейнае шчасце»

У адным маленькім горадзе жывуць па суседстве дзве сям'і. У адной сям'і жонка і муж пастаянна сварацца, абвіняючы адзін аднаго ва ўсіх бедах і высвятляючы, хто з іх мае рацыю, а другая сям'я дружна жыве: ні сварак у іх, ні скандалаў. Дзівіцца першая гаспадыня з шчасця суседкі. Зайздросціць. Кажа мужу:

- Ідзі, паглядзі, як у іх так атрымліваецца, каб усе гладка і ціха.

Прышоў той да суседскага дома, стаіўся пад адкрытым акном. Назірае. Прыслухоўваецца. А гаспадыня якраз парадак у доменаводзіць. Вазу дарагую ад пылу выцірае. Раптам зазвінеў тэлефон, жанчына падышла да тэлефона, а вазу паставіла на краёчак стала, ды так, што вось-вось упадзе. Але тут яе мужу нешта спатрэбілася ў пакоі. Зачапіў ён вазу, тая ўпала і разбілася. "Ох, што зараз будзе!", - думае сусед.

Падышла жонка, уздыхнула з шкадаваннем і кажа мужу:

- Прабач, дарагі. Я вінаватая. Так неакуратна вазу паставіла.

- Што ты, мілая? Гэта я вінаваты. Спяшаўся і не заўважыў вазу. Ну так, добра. Не было б у нас большага няшчасця.

... Балюча зашчымела сэрца ў суседа. Прышоў ён дадому засмучаны. Жонка да яго:

- Ну што ты так доўга? Паглядзеў?

- Так!

- Ну і як там у іх?

- У іх-то ўсё вінаватыя. А вось у нас усё маюць рацыю.

Настаўнік: На якой якасці грунтавалася сям'я, у якой не сварыліся? (*разуменне*). Што будзе, калі людзі ў сям'і перастануць разумець адзін аднаго? (*адказы дзяцей*)

Прыпавесць «Ліст Дзеда Мароза»

Напярэдадні Новага года трэцякласнікі пісалі сачыненне на тэму: «Што б я хацеў папрасіць у Дзеда Мароза?» Дзеткі старанна выводзілі літары, каб стары чараўнік мог правільна прачытаць заповітныя просьбы. Настаўніца заўважала, як некаторыя дзеці час ад часу падымалі вочы да столі, летуценна задумваліся, нават заміралі на паўхвіліны, каб затым нізка схіліць галаву над сшыткамі і даверыць ім свае думкі.

Калі настаўніца прыйшла дадому, ёй не цяпелася хутчэй прыступіць да праверкі школьных твораў. Яна хутка перарабіла хатнія справы і адасобілася за пісьмовым сталом. Сачыненні, як заўсёды, былі розныя, але ўсе былі вельмі кранальнымі і поўнымі веры ў цуд. Некаторыя выклікалі непадробную ўсмешку.

Аднак, адна з дзіцячых работ вельмі засмуціла маладую настаўніцу. Яна перачытвала сачыненне зноў і зноў, але лягчэй на душы не становілася.

Калі ў пакой увайшоў муж, ён адразу заўважыў трывожнасць на твары жонкі.

- Дарагая, чым ты так устрывожаная?

Яна ціха працягнула мужу тонкі сшытак:

- Вось, прачытай.

Пра што ж казалі радкі дзіцячага сачынення? (*адказы дзяцей*)

" Дзед Мароз, мне не трэба ад цябе падарункаў. Выканай, калі ласка, толькі адну маю просьбу - ператвары мяне ненадоўга ў тэлевізар.

Я так хачу, каб мае бацькі па вечарах садзіліся побач са мной, і слухалі мяне, і не перапынялі. Каб тата, прыйшоўшы з працы, сядзеў на канапу і пытаўся ў мяне, што адбылося ў жыцці новага за дзень. І мама, калі ёй сумна, і калі весела, таксама прыходзіла б да мяне. Я хачу, каб мне радаліся гэтак жа, як радуецца новаму тэлевізару, які займае амаль усю сцяну ў кватэры. Я хачу хаця б некалькі дзён пажыць жыццём тэлевізара!"

Дачытаўшы да канца, муж настаўніцы трохі памаўчаў, падумаў, зноў паглядзеў на няроўныя радкі сачынення:
- Беднае дзіця ..., - абурўся ён. - Бываюць жа такія бацькі ...

Але жонка не дала яму дагаварыць. Яна паглядзела на мужа поўнымі слёз вачамі.

- Дарагі, ты толькі што прачытаў сачыненн нашага сына ...

Настаўнік: Чаго не хапала дзіцяці з прыпавесці? (*увагі*) Што будзе, калі людзі ў сям'і перастануць надаваць увагу адзін аднаму? (*адказы дзяцей*)

Прыпавесць «Белая хустка»

Адзін хлопец пакінуў бацькоўскі дом, пакрыўдзіўшы бацьку і маці, і неўзабаве ён патрапіў у турму. Раскаўшыся ў сваіх учынках, ён вырашыў вярнуцца ў бацькаву хату пасля таго, як выйдзе з-за кратаў. Неўзабаве гэты дзень настаў. Ды ён не адважваўся вяртацца да родных, таму што ўжо занадта шмат гора ён ім прынёс. Тады гэты чалавек напісаў ім ліст, дзе прасіў дараваць яму, і калі яны гэта зрабяць, то хай павесяць на акно яго спальні белую насоўку. Ён пройдзе міма свайго дома і адразу зразумее, ці варта заходзіць у яго, ці яго не чакаюць там. Дзень быў прызначаны.

І вось раніцай ён ідзе па вуліцы, на якой прайшло яго дзяцінства. Ён набліжаецца да свайго дома. Сэрца калоціцца ў грудзях. Ён спыніўся перад тым, як загарнуць за кут. Вось зараз ён зробіць гэта і ўбачыць чырвоны цагляны дамок, з заветным акном. Ён зажмурыўся, зрабіў апошні крок, і .... што ж адкрылася яго вачам? Ён не ўбачыў чырвонага цаглянага доміка. Усё было белым: хусткі, хустачкі, вялікія прасціны - увесь дом быў абвешаны імі. Бацькі баяліся, што ён можа не заўважыць маленькага хустачкі і прайсці міма. Яны баяліся канчаткова страціць сына і зрабілі ўсё магчымае, каб ён зразумеў, што атрымаць памілаванне .

Настаўнік: Што абавязкова павінна прысутнічаць у шчаслівай сям'і? (*прабачэнне*). Што будзе, калі людзі ў сям'і перастануць дараваць адзін аднаму? (*адказы дзяцей*)

Настаўнік: Лічыцца, што за ўзаемаадносіны ў сям'і адказваюць толькі дарослыя, але гэта не так. Дзеці могуць зрабіць вельмі шмат для ўстанаўлення

і падтрымання ў сям'і добрых і цёплых адносін. Што можна зрабіць для паляпшэння сваіх узаемаадносін з бацькамі? (*Магчымыя адказы дзеці выпісваюць на дошку і абмеркоўваюць*)

Варыянты адказаў навучэнцаў: быць паслухмяным; быць іх прыхільнікамі; не засмучаць іх; падтрымліваць іх у перыяд цяжкасцяў; праяўляць чалавечнасць і да ўсіх членам сям'і; аказваць неабходную дапамогу па хаце; падтрымліваць іх ва ўсіх пачынаннях; выказваць удзячнасць і падзяку; праяўляць разуменне ў прыняцці бацькамі пэўных рашэнняў; абмяркоўваць з імі свае праблемы і радасці, планы і мэты; паведамляць аб тым, дзе вы і з кім.

4. Практыкаванне «Кошык грэцкіх арэхаў»

Настаўнік: Вось смеццевае вядро. Смечце заўсёды выкідваюць, пазбаўляюцца ад яго. Пазбаўцеся ад якасцяў, якія перашкодзяць у будучыні вам стварыць шчаслівую сям'ю. (*Дзеці запісваюць на лістах якасці, чытаюць і выкідваюць у кошык. Настаўнік пачынае першым.*)

6. Рэфлексія.

Выключаецца святло. Гучыць музыка. Уносіцца падпаленая свечка.

Перадача агню «Што значыць для мяне сям'я» (*Дзеці перадаюць адзін аднаму свечку і выказваюцца, заканчвае настаўнік*)

Настаўнік:

Любіце і шануеце шчасце!

Яно нараджаецца ў сям'і,

Што можа быць яе даражэй

на гэтай казачнай зямлі.

Крыніцы інфармацыі

1. Шчуркава Н.Е. Новае выхаванне / Шчуркава Н.Е. – Масква: Педагагічнае таварыства Расіі, 2000.
2. Шчуркава Н.Е.. Новыя тэхналогіі выхаваўчага працэсу / Шчуркава Н.Е.- Масква: Педагагічнае таварыства Расіі, 1993.
3. Шчуркава Н.Е. Класнае кіраўніцтва: Гульнёвыя метадыкі / Шчуркава Н.Е.- Масква: Педагагічнае таварыства Расіі, 2001.
4. Шчуркава Н.Е. Практыкум па педагагічнай тэхналогіі / Шчуркава Н.Е.- Масква: Педагагічнае таварыства Расіі, 1998.

Дадатак 1.

Фотасправаздача аб правядзенні класнай гадзіны

